

0	2	4	6	8	10	11	13	15	16	17	26	36	48	55	69	72	96	99	100
0	2	4	6	8	10	11	13	15	16	17	26	36	48	55	69	72	96	99	100

UUTISET

Todennäköisesti maatalousbudjetti pienenee, mutta emme voi päättää tukien leikkauksesta, kun neuvottelut ovat vielä kesken. PORTUGALILAISMEPPI LOUIS MANUEL CAPOULAS SANTOS

Vesiongelmaa yritetään hallita muun muassa Kortelammen vesienkäsittelylaitaiden avulla.

Härkäpuron vedessä oli tiistaina vihreä väri.

Talvivaaran vesiongelma jatkuu vielä kaksi vuotta

Talvivaara ei kykene puhdistamaan kaikkea sulfaattia jätevesistään.

SOTKAMO (MT)
Härkäpuron vesi koreilee vihreänä. Väri on kaunis mutta ei sovi kainuulaiselle metsäpurolle. Talvivaaran ympäristöpäällikkö **Veli-Matti Hilla** arvelee värin syyksi häiriötä kalkin syötössä.

Härkäpuron väri ei ole ainoa kiperä kysymys, joka Hillalle ja muille Talvivaaran kaivosyhtiön johtohenkilöille esitetään yhtiön ”lähistökatsauksessa” tiistaina. Tilaisuudessa yhtiö tapaa lähialueen asukkaita.

Kaikki eivät tydy kysymään. Esimerkiksi kajaanilaisella **Ari Korhosella** on vakaa käsitys, jonka mukaan yhtiö ”valehtelee niin että korvat heiluu”. Korhonen tivaa useaan kertaan, missä kaivosyhtiön jäteveden puhdistamo on.

Tuotantojohtaja **Harri Natunen** sanoo, että jätevesiä käsitellään kolmessa eri paikassa. Metallien talteenotossa ei ole vaikeuksia. Ne saadaan vesistä 95 prosenttisesti. Sulfaatti sen

sijaan on edelleen ongelma. Hillan mukaan sulfaattiongelma jatkuu kaivoksella vielä kaksi vuotta. Sen jälkeen ”ylijäämavedet” on saatu juoksettua kaivosalueelta.

Sulfaatti saadaan vedestä pois käänteisosmoosiprosessilla, joka kaivoksella on käytössä. Laitos ei kuitenkaan kykene puhdistamaan ylijäämavesiä. ”Kenenkään rahat eivät riittäisi niin suuren kapasiteetin rakentamiseen”, Natunen sanoo.

Vielä kaksi vuotta
Natusen mukaan vesiongelman syy on siinä, että aikanaan ei ymmärretty pitää luonnonvesiä kyllin tarkasti erillään kaivoksen jätevesistä.

Vesien sekoittuminen tuotti valtavat määrät puhdistettavaa. Välillä liikavedet uhkasivat koko liuotusprosessia.

Vesienhallinnan johtaja **Maija Vidqvist** vakuuttaa tilanteen olevan nyt hallinnassa. Avolouhokseen varastoituja liikavesiä voidaan pian pumpata uuteen louhokseen.

Silloin päästään taas louhimaan parempaa malmia avolouhoksesta.

Liuotuskasojen toimivuutta on saatu parannettua ja kason lämpötila on noussut. Kun

prosessi nopeutuu, veden haihduntakin nopeutuu. Näin vesitasapaino korjautuu vähitellen. Metallitehtaan tavoite on edelleen suljettu kierto. Toisin sanoen metallituotannosta ei enää lasketa jättevettä ympäristöön eikä sinne tarvita lisävettä ympäristöstä.

Uraania tänä vuonna
Talvivaaran malmissa on mukana uraania, ja myös uraani liukenee nikkelin ja koboltin mukana. Toistaiseksi kaivosyhtiöllä ei ole ympäristölupaa ottaa uraania talteen. Laatu-päällikkö **Mia Nygård** uskoo luvan tulevan vielä tämän vuoden aikana.

Uraanin talteenottolaitos kaivokselle on jo valmiina, ja siellä tehdään koeajoja, tosin vielä ilman uraania.

Miten Jormasjärvi?
Korhonen moittii kaivosyhtiötä jo kuuden pienen järven pilailmisesta. Seuraavana on vuorossa Laakajärvi ja Jormasjärvi, jolla on sata kesäasuntoa ja lupa rakentaa vielä sata lisää. Hilla vakuuttaa kuitenkin, että järvet säilyvät virkistyskäytössä.

”Muuta vaihtoehtoa ei voi ajatellakaan.” Natusen mukaan sulfaattipi-

» Vesiongelman syy on siinä, että aikanaan ei ymmärretty pitää luonnonvesiä kyllin tarkasti erillään kaivoksen jätevesistä.«

HARRI NATUNEN

toisuus Jormasjärvessä on alle 100 milligrammaa litrassa. Se ei hänen mukaansa ole vesielios-tölle haitallinen määrä.

Hilla sanoo, että Tuhkajoessa mitattiin pari vuotta sitten 200 milligramman pitoisuuksia. Silti taimenen lisääntyminen joessa onnistui.

JOUKO RÖNKKÖ

Tuotantojohtaja **Harri Natunen vakuutti, että kaivoksen tilanne kehittyy koko ajan parempaan suuntaan.**

EU:n budjettineuvottelut junnaavat yhä

BRYSSEL (MT)
Neuvotteluissa EU:n tulevien vuosien budjettiehyksistä ei ole vieläkään päästy yhteisymmärrykseen.

Vääntöä jäsenmaita edustavan puheenjohtajamaa Irlan-nin ja Euroopan parlamentin välillä on käyty pitkkin kevättä, mutta toistaiseksi mepit eivät ole olleet valmiita hyväksymään jäsenmaiden ehdotusta.

EU:n budjettikomissaarin **Janusz Lewandowski**n mukaan osapuolet pääsivät tiistaina hie-man lähemmäs toisiaan, mutta joustoa tarvitaan lisää.

Parlamentti ja jäsenmaat eivät riitele budjetin suuruudesta, vaan siitä, miten rahojen käytöstä kesken budjettikauden päätetään.

Mepit vaativat budjettiehykseen puolivälin tarkaste-

lua, jotta myös ensi vuoden eurovaaleissa valittavat uudet mepit saavat ottaa kantaa uni-onin rahojen käyttöön. Muita vaatimuksia ovat mahdollisuus siirtää rahaa kohteesta toiseen ja EU:n omien varojen järjestel-män uudistaminen.

Kiistaa on myös tämän vuo-den budjetin alijäämän kattami-nessa. Mepit vaativat lisärahaa runsaat 11 miljardia. Jäsenmaat

ovat toistaiseksi suostuneet maksamaan vain osan tästä.

Puheenjohtajamaan tavoit-teena on löytää lopullinen sopu ensi viikon tiistaina käytävissä kolmikantaneuvotteluissa. Jos sopu syntyy, parlamentin täysistunto voisi hyväksyä rahoitus-kehykset heinäkuussa.

NIKLAS HOLMBERG

UUTISTAUSTA

Euron pelastajat testipenkissä

Saksan perustuslakituomiois-tuimen keskiviikkona päättynyt kahden päivän istunto oli poliittinen jännitysnäytelmä vailla vertaa.

35 000 saksalaista kantajaa syytti Euroopan keskuspankkia siitä, että sen harjoittama kriisimaiden valtiolainojen osto-ohjelma (Outright Monetary Transactions, OTM) on laiton.

Syytteen mukaan EKP:n pääjohtaja **Mario Draghin** julistamat rajoittamattomiin nousevat lainojen tukiotost eivät sisälly EKP:n rahapoliit-tisten valtuutuksen piiriin. Sen sijaan ne menevät valtioiden rahoituksen puolelle, mikä on keskuspankilta kiellettyä.

Puolustuksen todistajat – muun muassa kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n johtaja **Christine Lagarde** – loivat kauhukuvia siitä, miten tukimiljardien ehtyminen johtaisi massatyöttömyyteen ja sosiaalisiin levottomuuksiin. Kohtalokasta on, että molem-pat ovat kantiltaan oikeassa.

Saksalaistuumareiden niskoilla on eurooppalaisia paineita enemmän kuin ehkä koskaan.

Saksa törmäyskurssilla IMF:n kanssa
Saksan vaikutusvaltaisimman taloustutkimuslaitoksen, Ifo-Instituutin johtaja professori **Hans-Werner Sinn** kyseen-alaisi oikeudessa jyrkästi EKP:n lainaohjelma OTM:n.

Sinnin mukaan kyse on rahaliiton vakauden vaaran-tavasta säätelyvirheestä, millä paisutetaan Etelä-Euroopan maiden aina vaan suuremmaksi kasvavaa, inflatoivaa velkakup-laa. Mikä lopulta entisestään heikentää maiden kilpailuky-kyä.

Ifo on laskenut, että eu-rooppalainen valtioyhteisö on myöntänyt kriisimaille luottoja jo 1 158 miljardia euroa. Näistä peräti kaksi kolmasosaa EKP:n kautta. Eli ainoastaan kolmannes tukimiljardeista on euromaiden parlamenttien kontrollissa.

Saksan valtiovarainministeri **Wolfgang Schäuble** joutui oikeudessa virkansa puolesta puolustamaan EKP:n toimia. Samaan aikaan on Saksan hallituspiireistä tihkunut tietoja, joiden mukaan Berli-nissä ei ole enää halukkuutta osallistua Kreikan seuraavaan velkaleikkaukseen. Tässä Saksa kääntyy törmäyskurssille kansainvälisen valuuttarahas-ton IMF:n kanssa.

IMF kiirehti Kreikan ja muiden kriisimaiden velkojen helpottamista. IMF:n johdossa on Ranskan entinen valtiova-rainministeri. Myös Ranskan talous on pahassa alamäessä.

Miksi Saksasta juuri Saksat?
Periaatteessa saksalaiset eurokriitikot ovat huolissaan demokraatiasta; EKP käyttää merkittävää taloudellista valtaa ilman parlamentaarista kontrollia.

Todellisuudessa EKP:n piikki pistää vielä herkem্পään lihaan, saksalaiseen lompak-

koon. Kun kaikki Euroopan vakausmekanismin EVM:n ohjelmat pannaan täytäntöön, nousee Saksan vakuuskuorma 314 miljardiin euroon. Se on noin puolet siitä mitä maassa kerätään veroja vuodessa. Saksan perustuslakituo-mioistuimen käsittely kestää muutaman kuukauden. Siihen asti markkinoilla on täysi syy levottomuuteen. Saksalainen tuomioistuin ei voi kieltää EKP:n toimia, mutta se voi estää Saksan keskuspankin osallistumisen niihin. Bundes-bank on jo nyt lainaohjelman kärkeämpiä kriitikoita.

Kielteinen tuomio romahduttaisi keskeiseltä euron pelastusoperaatiolta pohjan pois.

JORMA MATTILA

JORMA MATTILA on Berliinissä työskentelevä ulkomaankirjeen-vaihtaja. mattila.press@gmail.com

TALOUDESTA LYHYESTI

Sähköautoja ladataan kohta koko maassa

Suomalaiset energiayhtiöt ai-kovat luoda sähköautoille koko maan kattavan latausverkon. Nyt julkisia latauspisteitä on 200. Määrän uskotaan vuodes-sa kaksinkertaistuvan.

Alkuvaiheessa hankkeessa on mukana 35 energiayhtiötä, muun muassa Fortum.

EU-komissio haluaa tarkistaa ydinvoimalat

EU-komissio haluaa kaikkiin unionin alueen ydinvoimaloi-hin pakolliset tarkastukset kuu-den vuoden välein. Raportissa ehdotetaan keinoja parantaa turvallisuutta.

Komissiolle suositetaan oikeutta lähettää tarkastajansa paikalle, jollei jossain EU-maassa arvion mukaan hoideta tarkastuksia hyvin ja ajallaan.

Opintolainan kulut vaihtelevat

Opintolainan kustannuksissa on eroja pankkien välillä. Opintolainan perustamiskulut vaihtelivat 10–75 euron ja osanostosta perittävät kulut 5–30 euron haarakassa.

Kelan takaaman opin-tolainan ehdot ovat osin lakisääteiset. Hakija ja pankki voivat kuitenkin sopia myös viitekorosta, marginaalista ja takaisinmaksuaika-taulusta.